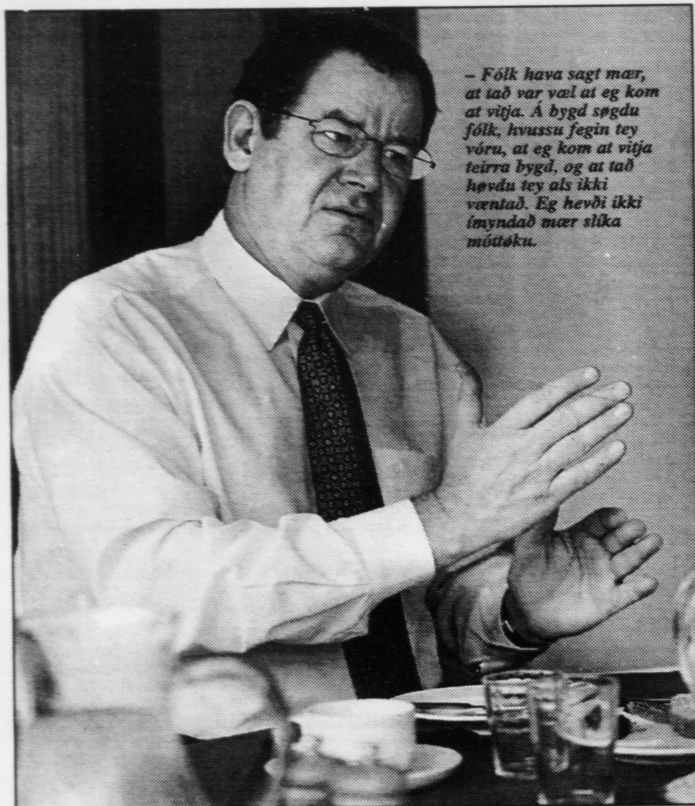

– Fólk hava sagt mær, at tað var væl at eg kom at vitja. Á bygd søgdu fólk, hvussu fegin tey vóru, at eg kom at vitja teirra bygd, og at tað høvdu tey als ikki væntað. Eg hevði ikki ímyndað mær slíka móttøku.

DAGNY JOENSEN
JENS KR. VANG

– Eg havi varhugan av, at vit hava funnið hvønn annan aftur. Tað hava verið tíðarskeið, har vit ikki hava skilt hvønn annan, og eisini tíðarskeið, har vit hava havt stórar trupulleikar. Nú hugsi eg, at vit hava funnið aftur á beint, sigur Nyrup Rasmussen.

Forsætisráðharrin hevur verið virkin frá tíðliga á morgni og út móti náttartíð, sum forsætisráðharri í politiskum arbeiði ella sum formaður í danska Javnaðarflokkinum, á ferð kring landið.

Tað merkist kortini ikki á forsætisráðharrinum mánamorgunin, tá Sosialruin hittu hann áðrenn hann fór avstað aftur.

Sunnudagin stóð Suðuroyggin fyrri skotum, og har varð vitjað nógvastadni.

Kaffi, køkur og prátt

Ongantið í lívinum sigur hann seg hava drukkið so nógva kaffi, og smakkað so nógvar, góðar køkur sum í Føroyum. Hann greiðir frá lagkøsum og øðrum køksløgum, og heldur, at hann fer at síggjast aftur, tí honum dámar so ómetaliga væl køkur.

Í kolanáminum í Hvalba slapp Nyrup Rasmussen at royna seg sum kolanámsarbeiðara.

Hann helt kortini, at borurin ikki var tíðarhóskandi og visti um anna nútíðans slag, sum vóru betri, men formaðurin í kolanáminum helt fyri, at teir vóru ikki eins álítandi og teir gomlu.

Stórus munur var á móttøkuni hesferð, og Nyrup Rasmussen hevur tí havi

góðar dagar í Føroyum.

– Serliga merkt munin, tá eg heilsaði uppá fólk á gøtuni í Havn og úti á bygdunum. Øll hava heilsað mær vælkomnin, sigur Nyrup Rasmussen.

– Eg kenni tað sum hava fólk verið hjartalig móti mær, og hava sýnt stórt gestabliðni.

– Fólk hava sagt mær, at tað var væl at eg kom at vitja. Á bygd søgdu fólk, hvussu fegin tey vóru, at eg kom at vitja teirra bygd, og at tað høvdu tey als ikki væntað. Eg hevði ikki ímyndað mær slíka móttøku.

Spurður hvussu tað kendist at vera vælkomnin í Føroyum, og hvussu hann

kendi tað, tá harðast leikaði á, sigur forsætisráðharrin:

– Ímyndað tær søguna um »Reyðhúgvu og Úlvin«, so veitst tú so dánt, hvussu tað kendist. Tað var eins og eg var tann stóri, ljóti úlvurin, sum hevði skylduna av øllum trupulleikunum millum Danmark og Føroyar.

– Kendi tú teg ongantið sum Reyðhúgvu og at Føroyar vóru úlvurin?

Forsætisráðharrin flennur hjartaliga: – Bert í lötum, men tá kendist tað eisini rættiliga ófýsligt. Tað er sama myndin, sum tá danskir fjelmiðlar áhaldandi finnaft at mær. Tað havi eg meir enn so verið fyrri, men tað er persónliga ikki

Nyrup Rasmussen, forsætisráðharri:

– Vit hava funnið aftur á beint

Tá forsætisráðharrin fór avstað aftur í gjár, aftaná hendringarrikar løtur í náttúruni og saman við føroyingum víða um í Føroyum, kendi hann seg hjartaliga vælkomnan. Hann hevði ikki væntað slíka móttøku. Í viðtaluni sigur hann m.a. hvussu tað kendist at vera tann persónur, sum fekk skyldina fyrri allar Føroya lands ólukkan í kreppuárunum

nøkur góð kensla. Við hvørt kendi eg viðvíkjandi Føroyum, at tað var torført at fáa eina samrøðu í lag, og at samskiptið var ómøguligt.

– Tí er støðan nú, eftir juniavtalan er fingin í lag, ein dupult lætti. Fyri tað fyrsta tí vit nú kunnu tosa um framtíðina, men eisini tí at vit kunnu leggja fortíðina aftur um bak. Fortíðin er afturlatið land, ikki bert í orðum, men eg kenni á mær, at føroyingar eisini kenna tað soleiðis.

Náttúrligt samband

– Hvussu metir tú um framtíðina í ríkisfelagsskapinum?

– Spyrst tú meg persónliga, so kenni eg tað sum hoyra vit saman í felagsskapinum, men tað er ikki mitt val. Hetta skulu føroyingar sjálvir gera av.

– Eg haldi, at vit frameftir hava nógva felags, og eisini,

at okkara felagsskapur ikki skal gerast upp í lógargreinum og peningi.

Eg haldi, at tað skal gerast upp í okkara søguliga felagsskapi, í vinarlag millum Føroyar og Danmark, og okkara avgerð um, at tað lítla og tað stóra vælferðarsamfeløgini saktans kunnu liva saman í sátt og semju. Vit mugu ansa eftir og verja um tey fáu vælferðarsamfeløgini, sum eru til í heiminum, og sostatt eru fyrmynd fyrri onnur samfeløg.

Tað er 14. september og tí verður nevnt, at hetta er dagurin fyrri fólkaatkvøðuni í 46, at forsætisráðharrin nú fer avstað aftur.

– Tað hava vit sjálvandi planlagt soleiðis, sigur Nyrup Rasmussen og brosar, men viðgongur síðani, at tað visti hann ikki.

Tað kann sjálvandi eisini verða myndin av tí, sum eg havi sagt um ikki at endur-

taka søguna frá 1946, um at komandi fólkaatkvøðan fær breiðast móguligan meirluta í valinum, sum føroyingar skulu taka stóðu til. Soleiðis at vit ikki endurtaka 1946, og heldur ikki 1948, tá heimastýrislógin varð sett í gildi. Vit skulu læra av søguni.

– Um nú fólkaatkvøðan ger av, at Føroyar skulu loysa frá Danmark, og tað síðani kemur annað stýri, sum vil ríkisfelagsskap. Bert til at broyta stóðu. Hvussu stendur politiska skipanin í Danmark í hesum spurningi?

– Tað er at fara langt inn í orðaskiftið um, hvørja leið føroyingar vilja ganga. Eg haldi ikki, at tað er rætt at tosa um hetta nú.

Stóru flokkarnir hugsa longur

– Hvussu metir politiska umhvørvið í Danmark um spurningin: Føroyar við ella utanfyrri felagsskapin. Er tað kanska lættari fyrri dansku politisku skipanina, um føroyingar ikki vóru í ríkisfelagsskapinum?

– Tað er lættari at siga hvussu teir stóru, ábyrgdarfullu flokkarnir í Danmark, meta um spurningin. Her við hugsi eg um teir flokkar, sum ikki bert hugsa fram til næsta fólkatingsval. Flokkar, sum kenna okkara felags søgu og hava verið við til at skriva søguna.

– Teir vilja, eins og vit skapa samstarv, sum í virðing hvør fyrri øðrum, byggir á grundstøði, at vit hava nakað felags, sum vit vilja varðveita.

– Sjálvandi eru flokkar, sum hava nøkurlunda ta stóðu, sum tú sipar til, men tað er ikki meirlutin í Fólkatínginum, sum heldur tað.

– Heldur tú at vit kunnu verða líka stillað lond, við virðing fyrri hvør øðrum, um vit fáa ein posa av pengum frá Danmark?

– Mín ferð í Eysturoy

